

Kiadóhivatal:
Kaposvárott, zárdá-utca. Ide eszimezőndök az előfizetési pénzek, hirdetések és nyilatkozatok.
Megjelenik minden pénteken.
Előfizetési díj:
Egész évre . . . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . . . 1 frt 50 kr.
Egyes számok 10 krért
Hagelman Károly
könyvkereskedésében és a kiadóhivatalban kaphatók.

NÉP JOG

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

Szerkesztőség:
Kaposvárott, zárdá-utca. Ide küldendő a lap szellemi részét illető minden közlemény.
Megjelenik minden pénteken.
Előfizetési díj:
Egész évre . . . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . . . 1 frt 50 kr.
Egyes számok 10 krért
Hagelman Károly
könyvkereskedésében és a kiadóhivatalban kaphatók.

A liberalis zászló.

A „Somogy” legutóbbi számában felhívást intéznek a megyei kormánypárt vezér férfiaihoz, hogy fel kell emelni s mielőbb harcba vinni a szabadelvűség zászlóját.

A kormánypárt megyénkben évek előtt már meghalt, mindenki tudja, hogy néhány volt balközépi, Tiszára esküttevő mamelukot ennél nem sokkal több kénytelen kellett lenni muszáj kormánypárti tisztviselőt és hivatalnokot leszámítva, meglehet olvasni mindenkinél saját újjain azokat, kik a kormányt valóban készek támogatni; attól tehát hogy megyénkben, melynek nagy része egyesült ellenzői, még nagyobb része pedig függetlenségi párti s e mellett legalább kilencztized részében, antisemita, ismét feltámadjon vagy épen számba vehető arányban léphessen fel a kormánypárt, nincs mit félni; de hát azért nem árthat, s hamár itt az alkalom időszéri is közelebből megvizsgálni vajjon kívánatos volna-e egyáltalán ezen feltámadás?

A kormánypártiság — már persze önálló embereket érve csak, azokat véve csak figyelembe, kik meggyőződésből szoktak politikában állást foglalni — egyértelmű a mai viszonyokkal való melegeggedettség, helyesléseivel annak a mit a kormány, vagyis igaz nevén nevezve Tisza Kálmán cselekszik. De kérdezzük lehet-e osztály, kinek a létező viszonyok kedveznek?

A birtokos, a mező gazda miért támogatja a kormánypártot? tán azért, hogy földjét elviselhetetlen terhekkel rakja meg, ám tekintse meg bárki az árverési hirdetéseket tapasztalni fogja, hogy azok 80% - át az állam foganatosítja, tán azért hogy terményei értékesítésében az árak megszabásában kiszolgáltatja a zsidónak; tán azért, mert nemcsak nem

gondoskodik a földbirtokos hitel szükségletének kellő kielégítéséről, sőt káros intézkedéseivel egyenesen meggátolja azt; tán azért hogy az ingatlan kiforgatta eredeti természetéből s szolgádjává tette az ingóknak a pénznek; tán azért hogyha bár mindent a földtől követel is, a számtalan szolgálatokért, viszontszolgáltatásról hallani sem akar?

Hát az iparos? No annak van elég oka szeretni ezt a kormányt; hisz segítségével lett a nagy tőke prédájává, rabszolgájává; s épen most van készülőben az ajándék, az új ipartörvény mely tán megmenti ugyan a haláltól, de nem azért, hogy erőteljes életre élredjen, hanem azért, hogy lélekszakadva tovább is huzhasson a járómba, melyet a zsidó tőke akasztott nyakába. Ily állapot, ily tengés és szenvedésteli vonaglással a halál is sokkal jobb.

De azt mondják a szabadelvűség zászlaját kell magasra emelni. No hát nagyobb gunyt még soha sem üttek nagy eszmékkel, mintha a kormány s pártja a szabadelvűséget emlegetik. Ők és valódi szabadelvűség hogy férhet ez össze?!

Az ő liberalismusuk — szabadelvűségük — abban áll, hogy a rongyos zsidó boltosból néhány év alatt uraság, a keresztény uraságból földönfutó koldus legyen: hogy a szegény ember vasárnap is dolgozzék, mert a herék könnyen élhetése, gazdagodása úgy kívánja, e mellett aztán koplalasson ne csak vasárnap, hanem akár hétköznap is.

A mai szabadelvűség abban áll, hogy ha a zsidó ezereket és ezereket csal, ne lehessen megbüntetni, ha pedig a keresztény ember tántorodik el az igaz utról s ellopja a zsidó tyukját azt esztendő számára börtönözzék.

A mai szabadelvűség tetszeleg a valóságban, s nehogy a zsidó megbotránkozzék számizta az Üdvözítő ké-

pót a törvényszékek tanács asztaláról az imádságot az iskolából.

A mai kormány szabadelvűsége abban áll, hogy a hatalomnak szabad legyen minden, a népek pedig tűrni kelljen mindent. Költessen a kormány menyinyi neki tetszik: adósságot csinálhasson mennél többet, mert hát ez ugyan megöli a népet, de hasznót hajtja bécsi s külföldi bankár uraknak.

A mai szabadelvűség hirdeti ugyan szóval a szabadságot, de tényleg a szolgaságot létesíti.

No hát tisztelt urak, bontsák ki csak ezt a gyönyörűséges zászlót, majd elvárjuk kiknek lesz, az a szomorú bátorsága, hogy sorakozzanak alatta!

Hogy áll a világ.

Itthon. Az országgyűlés tárgyalásai nagyon szaggatottan folynak, a bizottságok azonban annál szorgalmasabban dolgoznak, persze hogy ebből nem következik, miként örvendetesen is. A kormány s pártja által — ők tudják miért már most? — megindított képviselő választási mozgalmak, mind nagyobb mérvet öltének. A Dunántulon, Vas megyében legnagyobb már is az izgalom.

Ausztriában a Reichsrath az 1884. államköltségvetés tárgyalásával foglalkozik. A kivételes állapotról szóló jelentését a miniszeriumnak a felső ház is tudomásul vette.

Franciaország. A Ferry Kabinet ugy látszik tartani fogja magát a jövő választásokig. Az uralkodó irányt felettebb jellemzi, hogy a kamarában elfogadták a kormány azon indítványát, hogy az iskola tanítóit fizetésének javításáról szóló törvény tárgyalása elnapoltassék; s ez akkor történik, midőn legalább 5000 tanító évi javadalma a 400 frankot (160) alig éri fel. A francia hadak Bac-Ninch felé nyomulnak. Egyébaránt ugy ezen, mint **Egyiptom** illetőleg Anglia sudáni hadjáratait csak zavaros összefüggés nélküli tudósítások érkezik, legújabbban azt híresztelik, hogy az angol csapatok Suakim felé nyomulnak, hogy daczta a nehézségeknél, melyekbe különösen a vízhiány, miatt utjok ütközik, Ozman Digma seregével megütközzenek.

Csak előre!

A keresztény-zsidó párosodást célzó törvényjavaslat bukásának áldomásán,

előzékenyen fogadtok bennünket, s a tágas terembe helyet foglalva szivarral kínált meg. A szobában kivülünk még egy alak volt, ki ott ült. Az ablak mélyedésében egy tágas karszékben halványan, összetörten . . . Megismertem; ez alak figyelmemet már napokkal azelőtt teljes mértékben magára vonta, amint csendes léptekkel haladt a temető felé kezében ibolya és nefelejts csokorral, hol egy sirkeresztre illesztette koszorúját, maga pedig ráborulva a sirhalomra imádkozni látszott. E férfiú nagyon szép lehetett valamikor, de a szenvedések a szépség nyiló virágait lehervaszták arcáról.

Köszöntem neki, de fel sem vette köszöntésemet, hanem fénytelen szeméit merőn szegő egy festményre, mely gyönyörű, még az élet tavaszán álló nőt ábrázolt. — Lássá édes Tarródy, mondá a tábornok nagybátyámnak, még mindig ilyen ő, állapota semmit nem javul. Azt hittem egyetlen lányom elvesztése után, hogy Isten már megelégelte egy rég elkövetett vétkemért a büntetést, de csalatkoztam, mert Edében még inkább büntet. Oh meddig tart e tűrhetetlen állapot . . .! — fejezte be szavait és a kemény harcos szemében két nehéz könny csepp ragyogott. — De megnyugszom . . ., folytatá kevés szünet mulva, a Mindenható szent akarataiban. — Szegény Edém! szegény barátom! — sóhajtott bátyám.

Azután oda ment a szenvedőhöz és kezét megfogva szeliden kérdé tőle: — Edém! lellem jó barátom hogy vagy? — A halvány alak rászegéde bátyámrá megtört szeméit s bágyadtan viszonozá: — Én boldog vagyok, mert Lujza ma azt sugta nekem a temetőben, hogy közel van a viszontlátás ideje és ő már készíti számomra a koszorút.

Nagybátyám az előttem érthetetlen szavakra megcsóválta fejét s alig hallhatólag mondá a tábornokhoz fordulva: — Nem viszi már sokáig. —

már-már az a kellemes érzést keltő hír kapott lábra szerte az országban, hogy Tisza Kálmán ur személyét is kerülgeti az a romboló elem, melyet parlamentális nyelven „kormány-válság”-nak szoktak elnevezni.

Naponként hasábotokat foglaltak el a hírek, hogy a hatalmas urra a közel mult napok kudarcjai annyira hatottak, miszerint legmeghittebb embereinek részvét nyilatkozatát sem képes megemészteni, közel van a percz, melyben a „nemeslélek” töpörödött porhüvelyében még egyszer megrázza magát s aztán sötétben, csendesben oda hagyja azt a helyet, honnét őt nem nem voltak képesek megérteni a törpe szellemek!

Ez a hír tartotta magát jó ideig a sajtóban, börtén egyaránt. Pedig ugyan akkor — szemtanuk állítása szerint — a kegyelmes ur jól evett, ivott s nyugodtan hevert a nemzet alkotmányának rongyain.

Az öröm tehát — fájdalom — nagyon korai volt, legalább az események azt igazolják, mert míg mi néhány perczig szánakozva tekintettünk le nemtelen fosztogatóink kinos vergődésére, míg ők a szélrózsa minden irányába teleszórták a piacokat epekiömléseikkel, Tisza Kálmán a medium előidézte Oedipus szellemét Timoleon képében, hogy megfürdjön annak a vérben a kitől életét nyerte, hogy megfertőztesse azt a földet, a mely szive alatt hordozta.

Izraelnek nemcsak Magyarországon levő valamennyi titkos és meztlábos riporterét állították hadilábra, hanem még a külföldi Kóvikat is mobilizálták, hogy a legelső durranás alkalmával, mely a „Lloyd” redactiojából fog elhangzani, fejlődött oszlopokba törjenek elő s a harc kezdődjön meg cziczeszszel a kereszt ellen.

A kormányhajó újra megindult, kifeszített vitorlát a reactio szele vigan hajtja a deficit tengerén abba a kikő-

— Én is úgy vélem — volt rá a válasz. E jelenet, e néhány szó teljes mértékben felcsigázta kíváncsiságomat. Alig vártam, hogy haza induljunk, szándékom volt bátyámtól felvilágosítást kérni; tudni óhajtottam e család, e férfi életének történetét; tudni óhajtottam mily megrendítő esemény fosztotta meg őt az Isten legszebb ajándokától, az esztől, mert hogy örült volt ama szavaiból kellett következtetnem, melyeket bátyámmal intézett.

Vége elbucsuztunk, az öreg tábornok megígértette velünk többszöri látogatásunkat. Elhagyva könnyű fogatunkon a helységet megkérdeztem, bátyámat a család története felől.

Ő egész készséggel megígérte, hogy azt elbeszéli.

— Egy kissé ugyan szomorú, mondá különben is nem hiszem, hogy beszédem kielégítend mindazon által nem akarom kedvedet szegni. Szomorú történet, de szomorúdnunk is kell az életben, hogy annál izesebb legyen az édes öröm.

— Egy izben Ede szép nyári alkonyon hevílt arczzal rontott be hozzám, kezdé nagybátyám elbeszélését, Nyakamba borult és hosszú ideig csüngött rajtam szóltalanul, némán . . . mig szemében könnyek ragyogtak. Végre kifejttem magam ölelésből ijedten kérdezve: — „Ede! mi a bajod?” —

— „Barátom, viszonozá ő, kimondhatatlan boldog vagyok, legboldogabb a földkereken; olvass e levelet, mert az én ajkam félig-meddig megnémult, az ő kedves sorai mindent megfognak magyarázni.” — És kivevén kebléből egy illatos levélkét át adta. A levél így hangzott: Kedves Edém!

Mióta atyám eljegyzett Andorfy Vilmos báróval, legfőbb óhajom veled mielőbb találkozni hogy még egyszer kibeszélhesük magunkat. Sokat tépelődtem magamban, miként is lenne ez lehetséges? százféle terv is felmerült képzeletemben, de egy sem kivihető. Utóljára is

TÁRCZA.

Márczius tizenötödike.

(1884.)

... Vártuk . . . s eljött! Oh megint egyedül . . .
Kit s mit óhajtunk, nem jötték vele.
Harminczötör hajtott ki fű, a fa, —
S annyiszor hervadt el a levele.

Harminczöt vetés, s annyi aratás,
— Könyhullatás közt végzé a magyar . . .
Virágos kert — gyászban virágzóék . . .
— Szívünk: honfű bűtől tarolt avar . . .

Magyar anya, fiát bú közt szülé . . .
Éltünk: átok! s halálunk: kárhozat . . .
S oh! miben reményesgünk volna még:
A hős, nemzeti szent érné — rohad!

— Isten csapás ez rajtunk? Gyávaság?
A sorsral megküzdni nem merés?
— Háromszáz évig fekvénk egyfolyást
E sirban: s mégis volt rá fölkelés!

— Szent nap! . . . A sirból föl e nap kelénk!
— Eljő évenként, s halkán kecsegtet . . .
Halljuk édes hangját! S értjük szavát!
S — megmozdulnánk . . . S pokolból ránk szem mered —

Óriás mord szem vad lángot lövell. —
— S élő, millió sátni alak
Ránk szegezi gyilkos fegyverét: —
S meghunyászkodunk e — varázs alatt . . .

S visszahanyatlunk a sirba . . . s tovább,
Dermédt testtel, lélekkel fekvünk . . .
S csak óhajtunk . . . Szavunk mi is egyéb?
Mi még szabad: nézünk . . . de oh . . . hülény!

Még lélekzünk. A koporsó fedél
Nincs ránk csukva. (Van annyi istenök.)
— Hejh! de mit azoknak Isten magát
A szívükből végkép kivetnők?!

S akkor . . . akkor? — koporsónk födelét
Ránk szegezik. — Élve temetnek el. —
— S halljuk majd a rögöt ránk hullani. —
— Szánalmas . . . rut: egy nemzet így vesz el!

— Im sorsunk . . . Oh! szörnyű proféta én!
Remény elhagyott . . . Hisz nem biztos . . . oh!
— Vagy tán enhalálom sejtelve ez?
S nemzetem ah! még életrelvő?!

— Az elfojtott tűzhegy belseje forr,
Háborog . . . ég . . . mig egyszer kilövell. —
— Félre kisiny hitűség! A magyar
Ha veszni kell is, gyáván nem vesz el!

Jóni kell napnak, midőn a magyar,
Sirból kitör! — Messias hívja ki!
— Hajh régen szenved a magyar, — de ám
Megemlegeti ezt még valaki!

Szabó Sándor.

A szép Lujza története.

(írta: Kerkakutasi P. T.)

»A letarolt megsárgult vidéken
Szomorúan ül az Őzi kód:
Milt időnek szomorú emléke
Őzi ködként ül szívem fölött.»
P e t ő f y.

Mult szünidőm vége felé szívélyes meghívást vettem nagybátyámtól, hogy néhány napra látogassam meg. Örömmel kaptam e meghíváson, mert rokonom messze vidéken ismeretes volt vendégszeretetérol és vig kedélye miatt mindenki becsülte. Levele vétele után másnap már korán elindultam, hogy idején Cserkutra, nagybátyám birtokára érkezhessenek, mert megvalva az igazat, irtódom az éjjeli utazástól. Este 9 óra tájban már nagybátyám ölelő karjaiban feletem az ut fáradalmait, ki a legnagyobb szívélyességgel fogadtok. A napok csak ugy repültek, élv életet váltott fel: ma vadászat, holnap halászat, több izben lovagoltunk, meglátogattuk nagybátyám ismerőseit, s több szép vidám hölgynek mutattak be, kiknek emléke most is él fiatal, ábrándra igen hajló szívemben.

Egy izben delután nagybátyámmal átrándultunk a szomszéd helységek egyikébe, nevét biz én elfelejtém, az öreg De Crinis nyugalmazott tábornok látogatására, ki, noha születésére idegen volt, mégis magát szívvel lélekkel új hazájá, rendithetlen hívének vallotta közbecsülésben is állott az egész vidéken és nagybátyám, ki a dicsőség fényes napjaiban nem egy ütközetben vett vele, részt kíválónan szerette.

A tábornok, magas, őszbeborult férfiú, igen

töbe, hol nincs többé hit, nincs remény, nincs üdvösség!

Nincs irgalom csak Istennél, nincs segítség, ha elhagyjuk magunkat. A hit, szeretet képére rásütötte a zsidómoral az akasztófa bélyegét, melynek jelszava „csak egy Isten van — a pénz; s annak egy kiválasztott népe — a zsidó!“ Több Isten nincs, Mert a kit a gojok imádnak az nem Isten, azzal az ő Jehová-juk semmiféle szolidaritásba nem áll! A zászló, melyen multunk dicsősége ragyogott, melyen felszányaihoz visszavisszaszállt lelkünk, hogy egy kissé fölmelegedjék, — elbukott! Ott hever a pocsolyába. De a szél szárnyain felétek küldi sohaját választó polgárok: „mentsetek meg rongyaimat!

Ha ezt nem teszitek, ha ezt pusztába kiáltó szó gyanánt hagyjátok elröpülni fületek mellett, akkor küldje rátok áttöként az Isten még három esztendőre Tisza Kálmánt, Európa összes zsidóival. Polgárok! A függetlenségi „pártkör“ az ugynevezett sakterpárt jelöltjére ne adjatok semmit, mert ez tömjénez a zsidónak. A zsidó kezét fogott a kormányal!

A hadjárat már megkezdődött. Egyes portyázók már megindultak kémszemlére, vigyázatok, mert ha a trójai lovat becsempészik közibétek: „Róma ledől s rabigába görnyed.“

Ha véres száju demagog szavait halljátok, ki a liberalismus, a szabadelvűség lárvája alatt hamis isten oltárán áldozik, ne higgyetek neki, mert ez is arról a hajóról való, melyet a Jordán hullámai ringatnak tovább, tovább.

Tömörüljétek a függetlenségi antisemita párt zászlója alá, a közibétek turakodó lélekufárok pedig — kik megakarnak vásárolni benneket, hogy ennek a hazának, a hol élni s halnotok kell sirásóivá legyetek — üzzétek pokolba.

Polgárok! Ti nem fogjátok a corrupezió ezen gyalázatos bérenczei előtt megnyitani kapuitokat? Ti nem fogtok szakítani a fényes mult hagyományait? Ti nem huzhatjátok a rablánczot nyakotokra, mely már egy is szorítja kezeiteket.

A nagy nap a megváltás napja nem messze van. Rajtatok áll, hogy ez a föld melyen apáink vére folyt meggyalázza ne legyen. Rajtatok áll, hogy

ebben állapodtam meg: ma este csónakázni fogok a Murán, te halász legény léssz és engem az alsó, ugynevezett Czigány-malomnál fogsz várni, és kérlek, még egy megbízható emberről is gondoskodjál. Pont 9 órakor ott fogok lenni völgyem kiseretében.

Csókol sokszor a te szerető Lujzád.

— Ede! te elfogadad ajánlatát? Nem hiszem, hogy oly könnyelmű lennél; gondold meg, hogy ő már menyasszony.

— Oh csak e szót említéd, mert tör ez az én fájó szívemnek. Tehetek én arról, vagy tehet ő, ha atya erőszakolása folytán másnak kell kezét nyujtania? Tehetünk mi arról, hogy szerelmünk gyenge volt megnyerni számunkra az öreg áldását? Lujzám azt írta, a mint sorából kiveheted, hogy még egy megbízható emberre van szükségünk; már csak azért is, mivel én nem igen tudok az ezével bánni, míg te abban mester vagy, téged kérlek fel, légy oly jó, teljesítsd baráti kérésemet, hisz előttem ugy sincs titkom, hisz te vagy az én legjobb barátom!

— De Ede! iparkodtam őt lebeszélni, mit fog szólni a világ, ha valahogy a dolog nyelvére talál kerülni...?

— „Semmi „de“, vágott közbe, jössz? nem jössz? Ha nem, ugy áldjon meg az Isten; vagy keressék mást, vagy pedig magam fogom várni ott egyetlenemet. Végre is, kiáltá elkeseredetten, ha eltálna is merülni gyenge ladikunk a ragadó folyam hullámaiban, nem veszünk semmit, sőt inkább nyerek, mert ha ez a világ megtagadja tőlem Lujzámot, egyesülünk a halálban. Mert én őt ugy szeretem, hogy nincs az a nagy áldozat, mit ő érte édes örömet meg ne tennék!“

Láttam Ede egész magaviseletéből, hogy itt hasztalan minden kísérlet lebeszélni őt tervéről, beleegyeztem tehát s megígértém közreműködésemet.

Ő megindultan köszönte meg szívességemet. Megígértém továbbá azt is, hogy a szükséges öltözékről én fogok gondoskodni, mert ha ő kérne valakitől, könnyen feltűnnék. Végre tud-

nemes elégtételt vegyetek azon az emberen a ki a nemzet becsületét kutyába se vette, a kinek kormányzása alatt a politikai szédelgés oly magas fokra légett, a rossz, istentelen ezer és ezer neme zudult reátok. Jusson ez mind eszetekbe a választások napjain!

Nem ahoz szölok a ki esztét zálogba adta a zsidónak; a kinek lelkét a kormány fogva tartja: a ki meghasonlott önmagával, hanem szölok te hozzád e szép, egykor büszke hazának szabad polgára, a ki velem együtt hiszed, hogy él még a fellegek felett a magyarok istene, a ki sem nem siet, sem nem felejt!

Azokhoz szölok, a kik érzik, a kik tudják, hogy a jövő választástól függ, nemzetünk hec-ülete, élete. Azoknak mondom a költő szavaival:

„Nekünk is volt egy jelszavunk,
Lázza jött a honvéd tölle,
Nem volt abban a halálról —
Nem volt abban megadásról,
Egy szó volt csak hogy:
Előre!“ ...

Szabó Béla.

Szapuló.

A kaposvári függetlenségi antisemita párt minap kiadott proclamatójának egyes pontjait véskialtás közben teszi közzé a „Nemzet“ egy állítólag Kaposvárról írt levélben. Természetesen tartjuk, hogy nagyon haragszik érte, de hát mi arról nem tehetünk; mi még csak nem is haragszunk azért, hogy benűnköt a miért a Tisza kormányt támadjuk, szonika a n a r c h i s t á k n a k mond, de azért se, hogy midőn rámutatunk arra, mikép nemzetünk minden értéke, kincse zsidó kézre kerül, benűnköt a tulajdon szentségének megsejtésével vádol: tudjuk, hogy az eféle nagymondásokat még nagyobb nyugalommal hallgatja közös itélő bíránk a nemzet, mely tudja jól mit tartson Tisza Kálmán „Nemzetéről.“

Hanem az már tetszik nekünk, hogy a „Nemzet“, midőn miránk önti ki keserűségnek epéjét, komikus dűhében neki öklét a habarék pártjának is, és éppen ugy tesz mint az egyszerű verekedő, ki addig legénykededett a csárdában, míg valakinek szintén kedve kerekedett a legénykedésre és aztán jól helyben hagyta a henczegőt.

Az ekként elvert aztán boszusan oda szól legyőzőjéhez: „Hisz, ilyen hitvány embert, mint én csak megverhetsz hűres, de azt verd meg a ki amott nevert benűnköt!“

A legénykedő „Nemzet“ henczeg miniszterével, a habarékos „Pesti Napló“ jól elveri rajta a port; erre aztán sirva-riva nyafogja hogy ötöt bizony nem nagy virtust megverni, hanem ott a függetlenségi antisemita párt azzal tessék a habarékának mérközni!

Köszönjük az elismerést, melyet a kényser helyzet szorított ki a miniszter ur szénáját rossz rendben lévő fűző sakter lapból. Egy ily „Nemzeti“ véskialtás nekünk nagy mulatság, a lesipuskásoknak pedig, kik itt a kormány-

tára adtam azt is, hogy este nyolcz órakor legyen válassz.

Ede jó barátom volt a Gelények ősi családjából; elődei, kivált nagyatya igen pazarló lévén, majd mindenét elfecsérelte és szép örökségéből nem maradt egyéb, mint e kis jószág mely szomszédos az enyimmal. Ójogot végzett, s mindenki, ki csak ismerte őt szerette az őszinte egyenes lelkű ifjút. Szépsége pedig közmondásossá vált. Olvasd el e naplótörredékét a szerencsétlennek, ez némi fényt fog deríteni jellemére és érzelmeire, ha végére érsz, szölj és én folytatni fogom elbeszélésemet...

186* augusztus 15.
Kidűlve ablakomon nézem, nézem az előttem elterülő, fűhomályban fekvő tájat... elábrándozom... Lelkem a multon mereng... vissza idézem emlékembe a rég letűnt szép emlékeket és elgondolkozom felettök... Mintha most történt volna; soha el nem felejttem azt az estét... pedig a csillagok most is oly fényesen ragyognak az égbolton, mint akkor; mégis, óh mégis... fényesebbek valának akkor, ragyogóbbak az estén;... az ábrándos hold, az éj szelid királynője most is csak ugy hinti szét ezüstös sugarait a mélyen nyugvó földre, mint akkor, mégis az alkonyon fényesebbek voltak sugarai... Az esti szellő most is átreg a fák álmodozó lombjai közt, most is regéket suttog a csevegő levelecskének... de akkor engem és Lujzámot csókogatott... akkor nekünk suttogóbb lágy hízeltő hangon szereimes regéket a régi tündér világról és mi... álmodozva hallgattuk... Oh jöjj vissza felodhetetlen est, jöjj! szívem eped utánnad, mint a nyári nap hevében a langatag, hervadó virág vágyik az üdítő harmat vagy éltető eső után. Hasztalan... hasztalan... amit egyszer a sir magába zárt, De minek is vágyom utánnad elmúlt idő! Napjaim e földön megszámlálvák s a szív, mely megtörtén horjja súlyos terhét az életben, elhervad... az élet kialszik keblemből.“

Eddig tartott a naplótörredék s kérésemre nagybátyám folytatta elbeszélését.
(Folyt. köv.)

pártra szoktak pénzért szavazni, valódi haszon: mert a kétségbeesés minden kiáltása 10 frttal rugtatja föl a kormány párti voksok árát.

A „Nemzet“ jajgatására a „Pesti Napló“ is vezércikkben kezdi a bömbölést, s az orcsalónok concertjébe eregetnek néhány vékonyka üvöltést a zsidó sajtó apró-cseprő sakályjai is; világos, hogy az utóbbiakra rá sem hederítünk, mert a wajgeschrien mai napság oly sürűen hangzik, hogy a sakter lapok szünet nélküli „Larment“-ját már nem veszi számba a legjédesebb közönség sem: de már a „Pesti Napló“ bumberdőlőnek taktusát mégis kivesszük a közös „Geschedreszöl“-s konstátáljuk hogy midőn a „Nemzet“ mosdatja, s annak véskialtására secundál, egytall ismét fordít egyet a habarék százgalléru köpönyegén is.

Egy időben a „Napló“ ugy tudjuk, az agrarius urak közlönye volt, akkor hasásbszám írta a cikkeket a magyar földbirtokosok pusztulásáról; midőn pedig azt mi az antisemiták írjuk, s a Pesti Napló pedig belátja, hogy a habarék sajtó politikája éhetetlensége miatt ugy nem tud zöld ágra vergődni, de az antisemitismus egészséges eszméjét ellene sőt a vele majdnem egy huron pendülő kormánypárt ellen is győzelemre segíti a lép lelkésdede: akkor — a szerkesztőségéből kisorsítják a Kaás Ivorokát és beültetik az Acádaiakat, hogy gyujtsanak gyertyát zsidóknak is, kik mégis csak gründerek, ba nkidirektorok, akciónáriusok, kalmárok, börsianerek stb.

A közönség pedig e hirtelenváló Cameleon szerű színváltozásban gyönyörködik s a habarék politikáját — komédiának tartja.

Mi pedig azt tartjuk s alkalmazzuk a „Pesti Napló“ haragjára is, hogy: „vane sine viribus ira.“

Tündivalók.

A budapesti kiállítás építő-ipari országos szakbizottsága a bejelentési határidő lejártának közeledtével ismételtan felkéri a hazai építészeket és építő iparosokat (nevezetesen köbánya-tégla és csemmentgyártulajdonosokat, épület-lakatosokat, fűtési, szellőztetési és vízvezeték-berendezéseket készítőit, épület-asztalosokat és egyéb építő-iparágakkal foglalkozókat, hogy az országos kiállításon közérdekű építkezésekre vonatkozó terműveikkel, illetőleg terműveikkel, gyártmányaikkal és készítműnyeikkel minél tömegesebben részt vegyenek a hazai építő-ipart a kiállításon mai fejlettségéhez méltóan bemutatni sziveskedjenek. A bejelentések az építő-ipari országos kiállítási bizottsághoz (Budapest Papnövelde-utca 10. sz. a.) küldendők, mely bizottság a kiállításra vonatkozólag akár szóbeli, akár írásbeli felvilágosításokkal, ugyszintén bejelentő-ívekkel szivesen szolgál.

Hirdetmény. Egyéves méncsikó vásárlása az állam részére. Ezzel közhírré tétetik, miszerint Somogy megye területén rendezendő lóárverés alkalmával Kaposvárotól, f. é. márcz. hó 21-én egyéves méncsikó vásárlás fog tartatni. Felhivatnak tehát mindazon tenyésztők, kik jól kifejtett, szabályos alkatu és erős eszutu 1 éves méncsikókat eladni kívánják, hogy azokat a fentnevezett napon és helyen megjelenő bizottságnak a községi ház előtt bemutatassák. — Ez alkalommal csupán oly egyéves méncsikók fognak az állam részére megvétetni, melyek származása apai részről hiteles fedezetési jeggyel kimutatható. Előnyben részesül pedig az oly csikó, melynek jó alkatu anyja is elővezetett. A megvásárolt csikók a miniszteri vásárló biztós által rögtön a helyszínen kifitétetnek és átvétehetnek. Földművelés-, ipar- és keresk. m. kir. miniszterium.

H I R E K.

— Kaposvár városi képviselő testület e hó 13-ikán rendkívüli közgyűlést tartott, melyben Svarecz Samu indítványára deputatio küldetett ki Sándra az ott időző Somssich Pál ő exiciájához, hogy a gymnasium kiegészítése ügyében tett fázadozásait megköszönje.

— Hymen. Nagy Eszter kasszonyt, Svasztits István egykori Somogy megyei bírtokos, ma szombathelyi lakos fogadott leányát eljegyezte Kuglisits Sándor pénzügyminiszteri számtiszt Budapestról. — Pollák Károly tuskói ispán pedig legközelebb Szemenez Janka kasszonynyal váltott jegyet; esküvőjük a zöld farsangon lesz (L-i.)

— Házl bál volt február 6-án Bogay Imre ur vedgyszerető házában. hol a vidék intelligentiájának színe java s többen Kaposvárról is, szóval igen szép társaság gyűlt össze, a mely társaság jókedvét a házi gazda s kedves neje Bogayné ő nagysága a kitűnő háziasszony szívélyessége még kétszeresen tetézte. Különben oly vedgyszerető háznál mint Bogay Imre ury mindenki a legjobban érezhette magát. A hölgyek közt ott láttuk a kedves és igen barátságos háziasszonyon kívül Koch Jánosné Igalból, Svasztits Gábor s Imréné, Hencznét, Szigethynét, Nagynét, továbbá Sárközy nővéreket Szillből, Svasztits Gabriellát s Agneskát, a kedves házi kasszonnyt Bogay Irénkét, Nagy Irént stb. Ez igazán oly mulatság volt, melyre mindenki a legszivesebben visszaemlékezik. B.

— Piknik Gölleiben. Heiden Ferenc ur barátságsszerető házában február hó 25-én igen

kedélyes „Piknik“ tartatott. A háziasszonyi tisztet Heiden Ferencné a legnagyobb buzgósággal teljesítette. A dus vacsorát tánc követte. A négyeseket 20 pár táncolta. A hölgyek közt láttuk Svasztits József szolgabíró-nét Igalból, Hstecknét Dombóvárról, Vudkertynét, Németh Istvánnét, Ruppertnét, továbbá Horn Gizellát s Lujzát, Hstek nővéreket Vudkerty Iránt s Böskét, Gruber Flóráét Kemény Izát stb. A talp alá valót a bombóvári zenekar huzta. A tánc reggeli 8 óráig tartott legkitűnőbb kedv közt. B.

— Dr. Obetko Károly az ügyvédi vizsgát kitűnő sikerrel letette s már városunkba haza is tért, hol ügyvédi irodáját mihamarabb megnyitani szándékozik. Dr. Obetko Károly nem csak legelőkelőbb ügyvédi irodákban foglalkozott, mint patvarista, de a törvénytudás és kir. közjegyző mellett is dolgozott, minek folytán minden irányban szerzett praktikus ismereteket is. A törekvő, kitűnően képzett, mivel fiatal ügyvédet jó lélekkel ajánljuk a t. közönség pártfogásába.

— Március 15-ének emlékünnepe az idén pártkülönbség nélkül a Tóth féle fötuceai vendéglő helyiségében fog megtartatni a nagy nap évfordulójának előestéjén e hó 14-én. Figyelmeztetjük rá polgártársainkat. Ugyanaz falragaszok által is hirdetve van.

— Mult számunkban közölt meghívó folytán a kaposvári függetlenségi pártból többen megjelentek a Németh Ignác által tartani kívánt értekezleten. Az értekezlet célja az lett volna, hogy azon, a függetlenségi párt által kimondassék az, miként a párt az antisemitismus elítéli. A terv azonban dugába dőlt mert Szébenyi Lajos felszólalására a jelenlevő párttagok nagy többsége a sakter politikának oly határozott erővel mondott vetot, hogy Németh Ignácék tökéletes bukását se Németh ur epéskedése, se Gáspár Lajos rég megunt fontoskodása s a zsidók mellett való szemálmom harca nem volt képes tetszetősebbé tenni. A polgárság zöme, miként előre látható volt, az antisemitismus mellett nyilatkozott, pedig azon a gyűlésen a függetlenségi antisemita párt ismertebb szóvivői jelen sem voltak, miután a meghívók névre szólóan, a sakter vezérek őket meg sem hitták. A győzelem annál tökéletesebb mert azt a polgárság befolyásolatlan egyenes lelkesége vonta ki a sakterpárt zsidó furiangja ellen. Ifju Csorba Ede azon közvetítő nyilatkozata, hogy a párt az antisemiták ellen nem nyilatkozik, mert azokat is, ha különben függetlenségek, a párt tagjainak tartja, bár némelyek által taktikus szempontból helyeseltetett, de arra, hogy ez a párt elvi megállapodása volna semmiféle határozat nem hozott, mert a kaposvári közgyű ellenzék antisemita függetlenségi párti. Ujjab nagy gyűlés összehívásával Matócsy József ügyvéd bizatott meg.

— Egy galicziai zsidó esete a fővárosban. A tiszta-eszlári sakterekhez hasonló, kafftános, pajesztes, vöröshaju galicziai zsidó jelent meg a napokban Budapest VIII kerületében a József városban — és zsidós német nyelven a fecske-utca után tudakozódott az utcán járóléköltől. — Az idegen megjelenése feltűnést okozott e városrészes lakosai között, a hol különben is sokkal kevesebb a zsidó, mint más helyütt és a hol bizony zsidó nem mehet el a nélkül, hogy ne énekeljék neki az utcai gyerekek a zsidó indulót. Nem lehet csodálkozni a fölött, hogy a vörös zsidó sem kerülheté el sorsát és egész csapat gyermek kísérte el a fecske-utczába a — zikzicene-zakezene melodiája mellett. A zsidó a fecske-utczába érkezvén, bement egy házba és onnét — pár percnyit időzött után — két 10—12 éves keresztény gyermeket vezetett ki, kezeivel fogván meg. — A gyermekek sirtak. jayveszékeltők s vonakodtak követni a zsidót. Az utcán várakozó gyerek had, a nagy ziszaj következtében csakhamar roppant tömeggé nőtte ki magát, a mely a vörös zsidó ellen fenyegető állást foglalt s megakadályozni akarta a gyermekek elvitelét. A vörös zsidó nagyon megrémült a dolgok ekkénti fejlődésén és mindenképp igyekezett kapacitálni a tömeget tiszta szándékról. — Ennek azonban acemi foganatá sem volt, mert a zsidót különben is senki sem értette. A nagy zaj közben, világosan kivehetőek voltak a következő szavak: „Solymosi Eszter“, „Tisza Eszlár“, „sakter“, „viszik a zsidók a gyermekeket“, „jön a zsidók husztéja“, „keresztény vér kell nekik“ stb. — A közhangulat a gyermekek folytonos sirtása következtében mindinkább elmérgesedett s kitörni készült, a zsidó ájuldozott és — eleresztette a gyermekeket. — E kritikus helyzetben érkezett oda egy városi hajdu, a ki a zsidót kimentette bajából, s felvilágosította a népet, hogy a zsidónak hatósági utasítása van a gyermekek elvitelére — Galicziába. — A dolog ugyanis következőleg állott. A gyermekek teljesen árván maradtak. A főváros tartotta őket, de egy uttal a gyermekek illetőségi helyát — Galicziának egyik községe — a tartási díj lefizetésére felszólította. Az illető község jobbnak vélte a gyermekeket haza vitetni, mint Budapestet tartatni s ezért a tartás díj megfizeteni. — Miután a vörös zsidónak Budapesten dolga akadt, ezt bizták meg a gyermekek hazavitelével, a mit a főváros meg nem akadályozhatott. Mulasztás csak ott történt, hogy a városi hajdu, kinek kiserőnie kellendett volna a zsidót, elmaradt és a zsidó egyedül ment gyermekekért. Ha a hajdu pár percet késik, furcsa kiemetelt ért volna a dolog. A zsidó azonban

igy is megeml megbizásokra ben. Hajdu feo a két gyerme — Két uj tözsdé — fog szédos ország rádhan a más keresekben meg szemiatkkal ca

— Az elfog muelt, kiról m a napokban n nóból, hol fog kir. törvényss párisi 100.000 panaszától; e a dolgon, me szágony elköve dolgot fognak és a mihez já personája a bu tényével is né Schwarzot a

— A kapos korcsmájából iparosok tiszt csapszéké de jének éjjeli cséfele gézenug Szentgyörgy János puskam rantirozza azt vissza tér azo nya miatt so belépni.

— Az iparó nek általunk i csikó eladás ujból nagy vo sága az egyes játéka a közö meg; szives szerepek szem cséretes mért véset magas, mely a ponto a mellett a s folytán a s hetséget igény tette. A dics személyesítői szép hangjáva a közönség t téska józú s sága oly tulaj padon érvény mas tanulás ki Erzsikét sz mértékben sa replőről is dic dicséretünk a ményünkkel a hagyjuk emli adásának kezd és erkölcsi sil érdeme. A kö dításl a lel velmére vo kárától követl kesztő úr! A megtörténnék vetőleges kim közelebbi szá kesztő úr! A

13. Takács I után a pénztá sekből 17 frt begyűlt 79 f Kiadás: tere nek (tisztelet egyéb kiadás 40 frt, összes 96 frt 60 kr mal a követk Szabó Imre, Szalay Káro kab 1—1 frt Zsigmond 60 lágyi füvrek Spitzer Náth lath Miksa 2 korók egylet — 15/188

választmánya leményről, m iskolai T Szöke Sándor egyletnek 18 N.-Atádon t nem felel s erre vonatko Szöke ur tud czélatos rág fenálló egye Csurgó, 1884 tanítóegylet

— Mult sz a városunkba tévesen van név en: Réth honvéd-husz — Verhov tegnap Csa és Persay meglátogatta nagyszerű v arról, hogy e el hivalos ha el nem fojtá

gy is megemlegeti a fecske-utczát és hasonló megbízásokra aligha vállalkozik többé ez életben. Hajdu fedezet alatt azután magával vitte a két gyermeket.

— **Két új zsidófészek.** Két új börze — tözsdé — fog megnyitni legközelebb két szomszédos országban. Egyik Lembergben, Belgrádban a másik; adja Isten, hogy mentül sikeresebben működjenek és szemitáinkat a fél-szemítákkal együtt innen magukhoz ödesessék.

— **Az elfogott zsidó bankárt** Schwarz Sámuel, kiról mult számunkban megemlékeztünk a napokban már Budapestre szállították Milánóból, hol fogva van. — Párisból a budapesti kir. törvényszékhez érkezett értesítés szerint a párisi 100.000 frtg megkötött cég elállott panaszától; ez azonban semmit sem változtat a dolgon, mert Schwarz zsidónak Magyarországon elkövetett gartetei is ugyancsak elég dolgot fognak adni a budapesti törvényszéknek, és a mihez járul még az, hogy a bankár ur személye a budapesti nagy posta-lopás bűntényével is némi összefüggésben látszik lenni. Schwarzot a jövő héten szállítják Budapestre.

— **A kaposvári iparosok egyleti helyiségük** korcsmajából végre is kilökték a zsidót, ki az iparosok tisztességét közös hajlékát roszbíró csapszéké degradálta, mely a rendőrség revierjének éjjeli csavargók, hamis kártyások s több eféle gőzenguzokban leggazdagabb pontja volt. Szentgyörgy naptól fogva a helyiséget Mang János puskmives veszi át, kinek személye garantirozza azt, hogy az iparosok házába ismét vissza tér azon tisztesség, melynek eddigi hiánya miatt sok iparos restelt saját házukba belépni.

— **Az iparos ifjuság** ismételte a közönségnek általunk is kifejezett kívánságára a „Sárga csikó” előadását; az anyagi és szellemi siker újból nagy volt. Maga az előadás folyékony-sága az egyes szereplők jellemzetes és ügyes játéka a közönség osztatlan tetszését nyerte meg; szivesen ismerjük el hogy a nagyobb szerepek személyesítői a műkedvelők azon dicseretes mértékét érték el, melyre bár a művészet magas igényeit nem alkalmazhatjuk, de mely a pontos szereptudás és összevágó játék, a mellett a szép iránt való nemes lelkesedés folytán az ily nehéz sok alakító tehetséget igénylő színmű előadását élvezhetővé tette. A dicseret legjobban megilleti Laczi személyesítőjét Tóth Lajos urat, ki nemcsak szép hangjával, ügyes éneklésével nyerte meg a közönség tetszését, de kinek jellemzetes játéka józsi népies alakja, szinpadit otthonos-sága oly tulajdonok, melyeket bármely szinpadon érvényesíthetne természetesen szorgalmas tanulás mellett. Klein Fáni kisassony ki Erzsikét személyesítette az előbbivel teljes mértékben ösztörelt a sikerben. A többi szereplőről is dicserettel emlékeztünk meg, mely dicseretünk azzal is súlyt nyer, mivel véleményünkkel a közönséget is kifejeztük. Nem hagyjuk említés nélkül, hogy a szindarab előadásának kezdeményezése és így az elért anyagi és erkölcsi siker országnak része Tóth Lajos ur érdeme. A közönség elismerése szolgáljon buzdításul a lelkes ifjuságnak. — Az előadás jöve-nelmére vonatkozólag az iparos ifjuság titkártól következő levelet vettük: Tek. szerkesztő ur! Még mielőtt részletes elszámolás megtörténne sziveskedjék az alábbi hozzávetőleges kimutatást közölni becses lapja legközelebbi számában. Kaposvár 1884. márcz. 13. Takács Lajos egyli. titkár. Bevétel jegyek után a pénztárnál 117 frt 30 kr, felülfizetések 17 frt 70 kr, a jegyárúsított helyeken begyűlt 79 frt 60 kr, összesen 214 frt 60 kr. Kiadás: terem 25 frt, zene 38 frt. Rendezőknek (tisztelődíj) 15 frt. Szinpad lebontás és egyéb kiadások kisebb számlákra körülbelül 40 frt, összesen 118 frt s így marad körülbelül 96 frt 60 kr tiszta nyeresémmel. Ez alkalommal a következő urak sziveskedtek felülfizetni: Szabó Imre 10 frt, Kolb Nándor 1 frt 60 kr, Szalay Károly, Jeteles Herman, Fodor Jakab 1—1 frt, Dr. Réthy Ignác 80 kr, Paulin Zsigmond 60 kr, Preisner Károly 40 kr, Szilágyi fivérek 40 kr, Wiener József 30 kr, Spitzer Nánán, Rosenbergné N. (Osikóly), Oblath Miksa 20—20 krt. Fogadják a szives adakozók egyletünk hálás köszönetét.

— 15/1884. **A somogy megyei tanítóegylet választmánya** megütközéssel értesült azon közleményről, mely az Egerben megjelenő „Népszemle” T a n u j y folyó 3. számában Szőke Sándor úrtól megjelent, s melyben az egyletnek 1883. évi október hó 24. 25. napjain A-tádon tartott gyűlését a valóságban meg nem felelő szinben tüntette föl. A választmány erre vonatkozólag csak annyit jegyez meg, hogy Szőke ur tudósítása minden alapot nélkülöző céllalatos rágalom, mely az egylet tagjai közt fenálló egyetértés megzavarására irányul. Csurgó, 1884. márcz. 5-én. A somogy megyei tanítóegylet választmánya.

— **Mult számunkban** foglalt hírlapunkban, mely a városunkban járt 48-iki honvédőrnagyról szóló tévesen van Zámory Kálmán, mert a helyes név ez: Réthei Zámory Emil 1848-49-iki honvéd-husár nyug. őrnagy.

— **Verhovay Czegléd.** Verhovay Gyula tegnapi Csataj Zsigmond, dr. Rácz Géza és Persay Ferencz hírlapíró társaságában meglátogatta czeglédi választóit. A fogadás nagyszerű volt s kézzelfogható taunságot tett arról, hogy a czeglédi választók óriási többsége e hivalos hajszja s minden izgatások dacára el nem fojtható lelkesedéssel ragaszkodik Ver-

hovayhoz. A képviselőt a pályaudvarban nagy küldötség és lovas banderium fogadta. Tizenegy óraker tartotta meg Verhovay beszámoló beszédét a Kossuth-terén, oly nagyszámú választók jelenlétében, minő Czegléden talán még sohasem gyűlt egybe. Beszédében élesen ostromozta a kormány politikáját, majd a személye ellen intézett támadást részletezte s hosszú beszédét szünni nem akaró sljenzés közt fejezte be. D. u. két óraker nagy bankett volt, este pedig a választók fákljás-zenevel tisztelték meg Verhovayt.

— **Antisemitá club** alakult N.-Becskeken, melynek élén egy előelő ügyvéd és egy magasabb állású hivatalnok állanak.

— **Balaton egylet** e hó 30-án d. e. 11 óraker Budapestben az irók és művészek társaságának helyiségében rendkívüli közgyűlést tart, melyre az egylet t. tagjait meghívom. A közgyűlés tárgyai: 1. Az igazgatóság jelentése az egylet működéséről. 2. Az alapszabályok módosítása. 3. Az alapszabályok módosítása értelmében a tisztviselők és igazgatóság megválasztása. 4. Egyéb indítványok. Az alapszabályok 32. §-a értelmében az egyleti tagok szavazatukat más tagra is átruházhatják; öt-nél több szavazatot azonban egy tag nem egyesíthet. Az esetleg más tagokat is képviselő t. egyleti tagokat felkérem, hogy meghatalmazásukat a közgyűlés kezdetéig Sziklay János egyleti titkárnál igazolják. Budapest, 1884. márcz. 5-dikén. Gróf Eszterházy László, elnök.

— **Kunyhók a piac közepén.** A városi tanács leleményes bölcsessége ismét egy új csodával lepett meg bennünket; a gymnásium épület előtt a piac közepére fabódékat állított fel, melyek mig egyrészt a piacon való szabad közlekedést akadályozzák, másrészt ezer és egy alapos kifogás alá esnek. Többek között: a fabódékkal a város közelebbé tűzfészek plántáltatik be; a bódék közei lerakódó helyei lesznek minden rondaságnak, melyet eltávolítani még lehetőségek volna ugyan, de annak naponként való megakadályozása teljes lehetetlenség; a bódék árnyéka és közei emellett a prostitúció éjjeli madarainak fészévé lehet; a hitvány fakalyibák elveszik a város legszebb részének prospectusát s szépséget minden elemi fogalmával homlok egyenest ellenkezőben vannak. Más városban, hol eddig ilyenek voltak, ujabban elpusztítottak, a mi városunk tanácsa pedig most építet, vagy enged építeni — éppen fötőre ilyeneket: bizony a mi városunk is — parva sapientia regitur...

Kontrássy végrendelete.

A kir. törvényszék a mult heten hirdette ki Kontrássy Ferencz végrendeletét; e végrendelet ismét egyike 'azon talányszerű dolgoknak, melyek az emberi szív kikutathatlan mélyében rejtve maradnak a sirig, hogy napvilágra jöjünk ámulatba ejtse a külsőségek után itélő közönséget.

Kontrássy még élt, életmódja, működése, külseje azt hitette el velünk, hogy jelleme nyitott könyv, melyben minden figyelmű szemlélő nehézség nélkül olvashat; azt hittük, hogy Kontrássy Ferencz jellemét megíthetjük akként, hogy a város ügyeiben való tevékenysége nem egyéb mint kifolyása egy megkövesült önző szívnek, mely mig a közvagyon takarékos kezelése érdekében hasznót hajt, saját vagyonának kezelésében azonban cynicus fővénységhez áll közel, mely uton lehet gyűjteni vagyont, de tisztességet nem.

De mortuis nihil, nisi bene elve alapján mi is olyként emlékeztünk meg róla mult számunkban midőn haláláról adtunk hírt hogy azon hasznos tevékenységét emeltük ki, melyet a város érdekében nem lehet nem méltányolni, de tartózkodunk egyéniségéről ítéletet mondani, mely talán nem lett volna kedvező. Szerencsénk volt, hogy nem tettük, mert most be kellene ismernünk, hogy Kontrássy Ferencz jellemének megítélésében nagyon, nagyon csalódtunk volna; Kontrássy Ferencz végrendelete felnyitván, közbámulatra abban mig egyrészt rokonnairól tisztességesen gondoskodik 30,000 forintot meghaladó tiszta vagyonát Kaposvár városának közhasznú és jótékony céljaira hagyományozta.

Tehát egy nehéz nélkülözés teljes élet majd összes szerzeményét ajándékozta közcélokra, hogy a város a lakosság s közvetve a haza és emberiség érdekét vigye előbbre egy jelentékeny adománnyal.

A halál megpecsételte a jóakarát és önzetelen adomány szentségét, annak indokaihoz gáncs nem férhet. De igen, a beismerés a közönség kötelessége, hogy ez ember jellemében tevékenységének indokaiban csalódot; a ki a nélkülözés szigorát kényszerítette magára hogy egy szent és nemes célt azzal az önzetelenséggel szolgáljon, melynek gyanusíthatását a halál kizárja, ki még élt nem törődött a külsőségek után oly könnyen itélő világ meg-bélyező véleményével s egy szent elhatározással szívében gyűjt dolgozik, nélkülöz, s halála után tartja fejn magának az elégtételt, a nagy közönség félreismerésével szemben: az megérdemli, hogy sirjára a köztisztlet érdem koszoruja tetessék le.

Kontrássy végrendelete a város elhaladása és forgalmának, szépségének emelésére nézve páratlan jelentőségű; a Berzenyi utczai Kontrássy ház fundusán át a zárda utczába a korona utczával paralel menő utca nyitható, melynek szüksége kétségtelen s előbb-utóbb

kénytelen lett volna a város a Kontrássy házát és a megfelelő fundusokat megvenni, hogy a nagy forgalom miatt alig nélkülözhető utca kinyitassék.

A végrendelet folytán a Kontrássy fundusból kihatározható házhelyek ára elégséges arra, hogy a zárda utczában fekvő házak utcanyitási szempontjából megvessenek, vagy kisajátíttassanak, sőt ha a város esetleg az új utca házeit maga építené is fel, a nyerendő bérlet a városnak a befektetett tőke kamatain felül még oly jövedelmet biztosítana, mely sok egyéb nehéz teher fedezetére volna elég, melyet ma a tulajdos pótadóval kell fedeznünk.

Kontrássy egyet vagyona a hagyaték terheinek lefizetése után még szép vagyont szolgáltatna a városnak a végrendeleti célokra. Kontrássy adományát tehát nem akként kell megítelnünk, hogy annak összege mintegy 30,000 forint, mely magában nagy vagyon, de ez adomány lehetővé teszi a város oly előhaldadását, melyre bár nagy a szükség, de melyet a város anyagi viszonyai miatt előzni évtizedek multán legjobbra változott viszonyok mellett sem lehetne.

Ezen célok lebegtek szeme előtt a nemes végrendeletezőnk, midőn végrendeletét a város ügyészevel megkötöztetvén azt a kir. törvényszéknek letette; az ő érdeme kétségtelen, a város halála és tisztelete emléke iránt örökre kötelezve van, — de mit szóljunk ahhoz, hogy a végrendelet a l a k i h i b a m i a t t é r v é n y t e l e n s a v á r o s j o g a a h a g y a t é k h o z p r a e c a r i u s s á v á l t ? !

Konstatáljuk a megdöbbentő tény anélkül hogy ma még bárkit felelőssé kívánánk tenni, a vizsgálat ki fogja mutatni azt, vajon szerencsétlen tévedés, vagy megbosáthatatlan tudatlanság, avagy mulasztás folytán károsodik-e meg a város és tétetik-e a nemes végrendelete végakarata hiúvá. Ha többet fogunk tudni a dologról véleményünket nem fogjuk elhallgatni.

V I D É K R Ő L.

Ajka, február hó.

Tekintetes szerkesztő ur! Körülbelül hét hónapja annak, hogy az ajkai ref. gyülekezet elválasztott tanítójának. Három hónap óta hivataloskodom e helyen, s ugyan ez idő óta bántja lelkemet valami.

Kérdezheti t. szerkesztő ur, mi bánt annyira? Talán a nép, mely bizalmával megcselelt fordult el tőlem? Vagy — mint fájdalom, sok helyen szokásban van — megédelelt fizetésemet nem szolgáltatták ki?

Nem, tek. Szerkesztő ur! A nép fizetésemet becsülettel szolgáltatja ki; bizalma is oly erős bennem, a mint csak egy becsületes s hivatalban pontosan eljáró néptanítóban lehet.

És e nép mégis nagyot vétkezett! De hát mi e véték? Erre akarok röviden megfelelni; kérem t. Szerkesztő urat, adjon feleletemnek becses lapjában helyet, hogy az alábbirt példán mások is okuljanak, hasonlóképpen cselekedjenek. — Boldog ki más kárán tanul!

Az elmúlt évben volt e derék — község bányája s üveg hutájáról is nevezetes — községben jegyző választás.

Bár én nem voltam még akkor itt, de mint biztos forrásból tudom pályázott két keresztény és egy zsidó jegyző, kinek szülei itt Ajkán rövidáru kereskedők.

A választás megtörtént! Bár ne történt volna, legalább nem szégyenelnénk most magunkat a világ előtt. Mondom e választás megtörtént; megtörtént pedig egy, a mint azt egy józanul gondolkodó keresztény ember sem hinné.

Talán a két keresztény jegyző körül választottak? Nem! De hát ki? Isten legyen irgalmas és kegyelmes lelküknek, — megválasztották a zsidót, kit ma szégyenelve kénytelenek elismerni jegyzőjüknak.

Azt mondja a példa beszéd: „Az okos ember, ha botlik, nagyot botlik!” Így jártak e község különben értelmes és becsületes tagjai is. — De ne csudálja t. Szerkesztő ur, mert hisz tudjuk, hogy az ember gyarlóságban születik. Mint mindenütt, itt is megvolt az a kárhozatos vesztegetés: etetés, itatás, mely a választót leghamarább vezeti tévútra. Ették és ittak ők is, de kárhözott ettek és ittak, mert ma gunyárgyai nemcsak a vidék, nemcsak az ország, de önmagunknak is! Én azonban nem kárhözatom őket, mert uly is elég bajuk van — csak annyit mondom az Idveitővel — kit az ő megválasztott jegyzőjük valamelyik öreg apja is segítőt fészitni — „Uram! bocsásd meg nekik, mert nem tudták mit cselekednek!”

És ennek a jegyzőnek nem elég, hogy jegyző lehetett, de tisztújításkor még megyei bizottsági tag is akart lenni. Korteskedés is nyagban, de a nép most elfordult tőle; ezen azonban nem okult, mert hát a zsidó nem szokott szemérmes lenni, s most azt is beszélék, hogy a jövő képviselő választáskor, mint képviselő jelölt akar fellépni. De hát majd adunk neki azt a mi őt megilleti: sipot a kezébe és batyut a hátára.

De örvendetesebb dologról is tudósíthatjuk t. Szerkesztő urat! Ajka látva, hogy rosszat tett, hibáját helyre hozni iparkodik, „Ajka vidéki fogyasztási szövetkezet” címmel egyletet alakít, melynek célja leendő a gazda s gazdaszonnának szükségeltető gazdasági eszközöket — s czukort, kávé, sőt, petróleumot stb lebető legolcsóbb áron — s mégis jót — az első kézből bebezerezni. — Mely hogy létre jön jól esik

hinni lelkeknél, mivel e fontos intézmény magalkotásán tek. Ree Jenő, Vincze Károly stbb tekintélyes földbirtokos urak fáradoznak. Koronázta siker, nemes és önzetelen fáradozásukat!

Az „Olvasó kör” is megalakult eddig 24 taggal. Elnök: Parragh Lajos ref. lelkész ur; jegyző alulirt, pénztárnok Papp Károly ur. Van itt még egy másik „Olvasó kör” is 40—50 taggal, melynek létre jövéseért tisztelőndő Tamaska Lajos evang. lelkész és Szilvágyi Károly evang. tanító urakat illeti a dicsőség. Mind két kör halad a felvilágosulás célja felé s öszhangzatos éneklésben kérnek segítséget attól, kitől minden jó adomány száll alá onnan felül.

Még egy hir. Dudar község szépményü kántortanítója Kemény Lajos ur jegyet váltott ugyan ottani lakos Bauman Miklós földbirtokos ur egyetlen leányával, a szép és kedves Nina kisasszonnyal. Legyen boldog frigyük! Ime tek. Szerkesztő ur, irtam elszomorító, de irtam szívet vidámitó dolgokat is.

A jegyző választásra nézve legyen szabad még annyit mondanom, miként egy vigyázson mindenki, hogy meg nem gondolt cselekedetével később gyalázatot ne szórjon ön fejére.

A fogyasztási szövetkezetre nézve annyit, hogy iparkodjék minden község ily intézmény létrehozása által szabadulni a zsidó körök közül. —

Az „Olvasó kör”re az a megjegyzésem, hogy alakuljanak a község lakosai másutt is, mert nemcsak kenyérrel; de szellemiakkal is él az ember.

Téli unalmas órákat
És a hosszú éjszakákat:
Ne töltjük aluvással
Vagy csak hivatkozással.

A házasságra: Házastársat, ha nincs keress,
Ha van: benne éretny szeress!

Kiváló tisztelettel, s szívvelyes üdvözléssel
vagyok alázatos szolgálója
S. L.

S.-Endréd, február hó 15-én.

Tekintetes szerkesztő ur!

A zsidók az eskü szentségét nem respektálják. Eskü szegés, hamis tanuskodás, okirat hamisítás, vagy csalás, nem hogy bűn volna előttük, hanem a tapasztalás bizonyítja, — azt mint tisztos és hasznos foglalkozást üzik.

Bemutatok egy párt abból a tisztátalan gazból, ítéltessenek meg cselekedeteikről.

Szemere Csehi községben (Tolnamegye) az 1879. évi márcz. hó 31-én kelt adás-vevési jogügyleten, Szántó Mihály mint eladó szerepeltetik egy szőlő birtok eladásánál; az a Szántó Mihály, aki a felső-ireghi (Tolnm.) refor. egyház halotti anyakönyvnek tanusága szerint egy évvel korábban, vagyis 1878. évi május hó 21-én meghalt és eltemetett. Ennek dacára az okiratnak eladót által való aláírás azonossága mellett, az okiratot tanuskodnak: Kunasi (aliás khon), Aron jegyző és Deutsch József bérlő és községi bíró — zsidók. —

Páfcis János ireghi lakos eladta csehi szőlő birtokát Asbóth Józsefnek; azonban mielőtt jogügyletet írásba foglalták volna Páfcis meghalt.

Ezen szőlő-birtokra Kunasi Aron csehi zsidó jegyző 1878. évben, azonban 1863. évi aug. 5. kelettel, mikor még valahol porba játszott, mert jegyző, koránál fogva sem lehetett, — kiállított egy adás-vevési jogügyletet, azonban nem eladó, hanem Páfcis Éva lérij. Apatiné mint eladó nevére; aláírva ennek nevéét és kézvonását a nélkül, hogy fél arról valamit tudott volna. De hogy is, mikor Páfcis Éva Apatiné az okirat kiállítása előtt 8 évvel, vagyis 1870. évi június hó 1-én Szánton (Tolnam.) meghalt. Tanuskodik erről a halotti anyakönyv kivonata.

Igy dolgoznak a zsidók, mint községi előljárók!

Tessék az ily tényekkel szemben a zsidó esküt és zsidó tanút mérlegelni. Ha a megbízhatók is ilyenek, milyennek a kétes jelleműek?!

Ezekről, miat dokumentálható tolnamegyei tényekről a „Népjog”-ban leendő nyilvánossá tétel végett tekintetes urat értesítem.
S. L.

Balatonkőről, 1884. márcz. 12.

Tekintetes szerkesztő ur!

Ünnepélyes eseményről van szerencsém tudósítani Hallja csak: január hó 9-én engedett fel Latrányban a fagy Bauer Ignác „fagyos zsidó” vegyes kereskedő utját innét kiféle egyenesen Gamásnak vette, honnét mert zsidó, egygyel — valami Blum vagy Bluhum zsidó elköltözött, miután megszedte magát s nagyszagos titlust felvéve földbirtóló lett — Palesztinában-e vagy hol!? — a gamásiak azt gondolva talán hogy a fagyos, akár a Bluhum, zsidó csak zsidó beeresztették kereskedőnek, de hogy meddig maradhat ott mint lakos az már aztán kérdés?

Aligha egy nem távozik majd mint Latrányból, hol zenét rendeztek költözökése örömeire azonban a hangszer réz kazán, bádogn láda, tepszik s fűdőkől volt kiállítva, a lakosság örege, apraja kint volt a kiskapu előtt, de még volt köztük olyan is, ki betegsége miatt alig birt a lábán megállni, mégis kiállt megnézni, hogy csakugyan a fagyos zsidó-e az, ki két szürke csökönyös gebéjén vánszorogva követé zsákmánnyal megrakott kocsiit.

Azért különben Fagyost mint szerénytelen — akarom mondani szerény zsidót Gamás község t. előjárásának pártfogására ajánlhatom. de azért figyelmet felelte gyakorolni nem árthat.

Böfögő Pál.

Irodalom és művészet.

Nádor Kálmán könyvkereskedésében Budapest, Károly-körút 8 megjelent az „Ezeréjszaka” teljes kiadásának 1-ös füzeté. E mű, melynek nagy részét már félszázad előtt korszorú költők, Vörösmarty Mihály is lefordították, mely azonban a könyvpiacról régóta letűnt, mindenesetre hűzogat pótol irodalmunkban. Mint az egyszerű, de csapnó képzelődéssel azott kaletti költészet egyik legregebbi terméke, kellemes olvasmányul ajánlható a legműveltebb osztálynak úgy, mint nép számára. A füzet kiállítása — a Franklin-társulat nyomdájához méltóan, izléses és díszes képekkel ellátott. Az egész mű mintegy 36 füzetből fog állani, egy füzet ára 25 k. s előfizetés után is megrendelhető.

11. Nagel Ottó könyvkereskedésében Budapest a nemzeti színház bérházában megjelent a magyar általános levelező 12-ik füzeté, szerkeszti Knorr Alajos. E füzetben folytatja a szerző az irodalom ismeretét. Különösen érdekes a külföldi költészetéről, ismerteti a leíró költészetet, ennek nemait, a prózai elbeszélést, a munkát, regét, legendát, regényt, a balladát, az eposzt vagyis közéleti műveket, értekezik a széklet-tésztéről, ismerteti a drámát, tragédiát és a vígjátékot, népszimvát, daljátékot, operettet és az énekesjátékot. — Közül emlékevesztet és aphorizmusokat és ezek után átter a közéleti intézkedések ismertetésére. Szól különösen a postáról és a posta üzlet körébe tartozó ügyekről, különösen ismerteti a levélposta kezelés szabályait, és hozza egy a beföldi mint a külföldi levélposta tarifáit. Ezen tartalmak fűt ára 30 k. Ugyan ezen kiadónál kapható az Öngyógyvéciumi közhasznú mű is füzetekben elkötetben és egész kötetben.

Az „Országvilág” V. füzetének tartalma újabb tanúság annak hogy Degre Alajos a szerkesztő a Wilkens és Waidl, czég elkövet mindent a lap kitűnő kiállítására. Elbeszéléseket találunk Frankenburg Adolf és Jakab Odón tollából Degre Alajos, „Török vagy az akadémia” című regénye az olvasó közönség által kedvesen fogadtatik, egy szép mesészerű és valóságos történet leírásával elragadják az olvasót. Dalmaty Győző hangulatos költeménye emel a 1-2. tartalmát, az „Ifjúkori dalok” legzesebb költeményeinek közé tartoznak. A képek izléses megválasztása, a rovatok tartalma tarkasága a közönség igényeinek minden tekintetben megfelel. A szórakoztató részben gazdag talányrovatra találunk melyben a hasznos a szöveggel van összekötve. Előfizetési ára egész évre 10 frt, félévre 6 frt, ugeyed-évre 3 frt.

KÜLÖNFÉLÉK.

Magyarország múlt évi árforgalmáról közlik a következő adatokat. Az összes behozatal 1883-ban 3 023,570,782 frt az összes kivitel 426,534,951 frt értéket képviselt. Az előbbi éhez arányosítva a forgalom átlagában 82,281,924 frttal szaporodott. A behozatalban részesültek: Ausztria 224,076,322 frttal, a Németbirodalom 19,509,111 frttal, Anglia 38,870,888 frttal, Románia 27,789,801 frttal, Serbia 16,666,470 frt. Kivitelünk Ausztriába 263,627,983 frt értéket, Németbirodalomba 45,556,886 frt. Sweizba 8,883,518 frt, Franciaországba 17,533,015 frt, Angliába 17,287,578 frt, Romániába 8,585,721 frt értéket. Az áruk 39 1/2% gabanemékből, 12 1/2% állatokból, 5 1/2% gyapjúból állott. Behozatalunk 35% szőlőáruk tettek ki. Behoztunk még 13,882,735 frt ára cukrot, 16,888,033 frt ára gabonát és 23,232,090 frt értékű barmokat.

Auch gut. Khobi Karfunkel és Diamantstein híres új hazafiai találkoznak az utcán. „Hova shietölz khobileben?” kérdi Diamantstein. „Eskhödni a bírósághoz” felel Karfunkel. „Azán mire esköszöl Khobi?” „Majd valami csak találkozza magát.” — volt a megnyugtató válasz.

Nincs új a nap alatt s a minek feltalálásával a mai kor fiai fennen dícselkednek, nem egyszerű sül ki, hogy azt már a régi is használták. Ime! A legújabb időben Tunel építésknél fekete gyémánt hegygyel ellátott furó gépeket alkalmaznak, s általánosan azt hitték, hogy a gyémánt ily használatára egészen új W. M. Finders Petrie régiségbuvár azonban az egyiptomi gulák félre dobott, félig feldolgozott köveit közt tett kutatásai folytán bebizonyította, hogy már akkor, tehát az egyiptomiak idejében, használták az egyenes s kör fűrészt, úgy a furók különböző nemeit, melyek éle s hegye gyémántból volt. Kísérletek bizonyították azt is, hogy a hyeroglifeket — egyiptomi jelírást — csak gyémánt eszközökkel véshtették a kővekbe.

A hatvanas évek elején történt, hogy P. J. földbírtokos megkérte a szomszéd községi jegyzőt, ki nagyon jó vadász volt, hogyha vaddisznó közele kerülne el neki a fejét. Nemsokára megtörtént, a jegyző lát egy hatalmas vadkánt. Mint illik, elmozdult a törzstől tábla tévé, s behívta a kocsisát. — ki egyébiránt mint tökéletűtt fájánkó volt ismeretes — ily beszédet tartott neki: „Te, ha lemegysz a nagyságos urhoz ezt mondod: Jó estét nagyságos ur! A jegyző ur egy vaddisznó fejét küldött; ha pedig majd nyulat ló, azt is küld.” Ismerve kocsisa ostobaságát, hozzá tette erősítésül „Ha te ezt így el nem mondod, megüt a tüzes menyő!” Az oktondi együgyű cseléd a 10 perczig tartó uton folyton mondogatá magában a beszédet. Odaérve, amint beakart nyitni a szobába, P. J. ép akkor lép ki az ajtón, e váratlan találkozás, meg P. ur öles termete annyirazavarba hozták Jancsit, hogy hűledezni kezdett s nagy hebeve csak ennyit tudott kinyögni: „Jó . . . jó . . . jó estét kívánok vaddisznófej! A jegyző ur egy nagyságos urat küldött; ha pedig egy nyulat is ló, akkor megüti ám a tüzes menyő!”

Laptulajdonos és kiadó SZALAY IMRE

KÖZGAZDASÁG

A földmívelési ministeriumhoz beérkezett jelenségek szerint hazánkban a vetések állása általában kielégítő. Az utóbbi fagyok azonban a repceze ártalmak voltak. Itt-ott a buza s roz is megritkult. Mezei egerek s egyéb férgek, Trencsén, Zemplén, Baranya, Vas, Veszprém, Bácsbodrogh és Torontál megyében tetek nagyobb károkat. Felsőmagyarország s némely erdélyi megyében még hó van. Másfelé a tavaszi munkák zöme bevéződött.

A legnagyobb gyümölcsös a világo Mr. Kinstoy tulajdona. Hudsonban. All: 24,000 alma, 4000 cseresznye, 1000 körte, 500 őzsi borocok, 500 nemes gesztenye és 200 szilvafából. Van benne ezenkívül 15,000 szőlőtőke s 6000 ribiszke bokor. Mult évben 6000 hordó almát adott el a tulajdonos.

Az egresnek mai nap már igen sok fajtát tenyésztek. A következők tiz legjobbnak bizonyult: Német czukor bogó, sarga, Willmington's Conqueror, vörös; Priz Regent, vörös; Hero of the hile, fehér; General, zöld; Nonpareille, zöld; Jolly mimer, vörös; Smiling Beauty; mind e fajokat s kitűnő minőségű gyümölcsöt terem. Kaphatók minden nevezetesebb kereskedelmi kertészetben.

Majd mindenki tapasztalhatta már, hogy legeszesesebbnek látszó palántái, melyeknek felső része teljesen ép s egészséges, gyorsan elvesznek. Ennek oka az úgy nevezett fenésedése, rothadása a szárnak; oly betegség, mely nemcsak a káposzta félek, hanem a nyári viola, szegfű, phlox stb. veteményeknél is gyakran előfordul. E betegség első okozója maga a föld, melybe a veteményezés történt s bizonyosan még tökéletesen el nem korhadat trágya részeket tartalmazott; hozzá járul ehhez a tulságos meleg és a fölös nedvesség. Elkürlése végett szedjük össze még őszszel a vakond turásokat s hányjuk rakásra, hogy télen át átfagyjon, a veteményes ágyak szokásos trágyás földjét azután tavasszal e vakondturás földdel 1—1 1/2 Cmtnyire hintjük be, a magokat erre vetvén. A vakond által feltart föld ritkán tartalmaz már el nem korhadat részeket s így meggátolja a penész képződést. Természetes, hogy a palántáscskákat szorgosan kell szellőztetni, ha üveg alatt állanak, gondoskodjunk kell arról is, nehogy a vetés sűrű legyen, s ha az volt ritkitaunk kell a kikelt növényeket. Hasonlóképen ovatosak legyünk az öntözéssel s ha szükséges, reggel lejeltsük, hogy a tulságos nedvesség nappal elpárologhasson. Minderre figyelve nem fogunk rothadásról panaszkodhatni.

Szőlő-metszésről.

Többnyire minden vidéknek van egy uralkodó szőlőfaja, mint Tolna, Somogy, Zalanak a kadarka, kolontár és sárféher. Ezen fajokat a metszők ősi szokás szerint rövidre szókták metszeni; de nem csak ezeket, hanem ezek miatt a sok mindenféle más fajokat is, melyek egyáltalán nem türik a rövid metszést; mi által azt nyerik, hogy szőlőjüknek legalább 1/3 része meddón maradjon. Lehet azután elég panaszt hallani, hogy ez meg amaz faj milyen roz. — Pedig a természetesség nem a tóktól ered, hanem saját kezünk után, mert az ugynevezett roz fajokat is rövidre metszettük, holott ezen tókek is jó fajok, csakhogy fent az 5., 6., 7., 8-ik szemnél hozzák a termést s ezzel sokat hibáztunk rég időtől fogva.

Ha belekapunk a metszésbe, a következőkre figyeljünk u. m.

I. Ujszölő metszésnél:

Az új szőlőnek kis tókéje a lehető legalacsonyabbra hagyandó s agyszemre, azaz minden sarok nélkü, metszendő legalább 3 évig; mert itt csakis a veszőnevelés és tókefej képződés a cél, ha lenne is rajta termés — ki vált oly fajokon mint az olasz rizling — a 2-ik évben nem tanácsos meghagyni, mert ugy sem lenne jó leve s a tóket fejlődésében hátráltatná. A könnyebb elfedhetés végett is szükséges az alacsonyra művelés.

II. Régebbi szőlőknél:

Rövid, csapos metszés ajánlható oly birtokosoknak, kik nem inkább a mennyiségre, mint a minőségre dolgoznak s számitanak. A cserés csaposmetszés mellett már nagyobb mennyiségre dolgozunk, de a minőség nem olyan, mint a rövid metszésnél szokott lenni. A tóke már magasabban áll a földtől s így az elfedés is nehezebb. A cser és csapos metszésnél van a tóken 1—2 cseres csap, 1—2 ugar és 1—2 egyszemes rövid csap. A hosszú csapos vagy bakmetszés: áll 3—4, 5 szemes csapból, melyek évenként a legelső veszőre visszszametszetnek s ezek által a tóke felugrását megakadályozzuk. Ezen metszési módot nagy sikerrel használhatni a már forgatás és kivágásra előre kiszemelt s a talaj javítása végett előre megrágyázott vén szőlőknél, mintegy 2—3 évig. A szép új szőlőknél sohasem kellene igénybe venni; általában különbség nélkül minden

apró szemű s fürtű fajknál legjobb a legnagyobb termést biztosító.

A rajnai szálvesszős mivelet. Al gyengébb tókenél egy 1 1/2—2 láb hosszú szálvesszőből, egy 3—4 szemes magfának való csapból s egy-két rövid 1 szemes csapból, erősebb tókenél duplán lehet mind-egyiket hagyni, de ugy kell a tóket metszeni, hogy a szálvesszőnek ép átellenben legyen a 3—4 szemes magfának való csap s a magfa és szálvessző közt lehet a kis csap, különben, ha mind a kettő egymás mellé kerül és a kis csap van átellenben, akkor a kis csaptól elvonatik a szükséges tápnedv hatása silány s jövő esztendőre nem lesz szálvesszőnk.

Kaposvári piaci árak.

Table with 2 columns: Item and Price. Items include Buza, Rozs, Kukoricza, Arpa, Zab, Hajdina, Métermázsánkent.

Szerkesztői üzenetek.

D a n y Kaposvár. Hogy Önnek a kormánypart kell elhisszük roz szer nékült. Egyébként ha annak a kormánypartnak mind olyan közönsége lesz, mint ön a ki nevet sem meri tudatni, akkor a kormánypart Kaposvárot választott képviselője, ugyan soha sem menti meg önököt az antisemitától. Z. S z t. L á s z l ó. Hadd fonyegesse a sakter, keveset törődjék vele. Majd haragszik az még jobban is. V é s e. Megkapta-e a levelet? C s á f o r d. Fogadja az igaz ügy iránt tanusított érdeklődésért köszönetünket. A j k a. Csak most jutott el hozzánk, ez oka a késői közlésnek, várjuk a töbit. B ö f ö g ő P á l m a n u g y a n e z t i s z e n j ü k. H. A. Az izemet nem önnök szolt, hogy is szólhat volna ugy? Levelet írunk. D. F ö l d v á r. Reméljük hogy többször találkozunk. T o m p a k o r á s. „Ki vagy óh bánat embere?” hogy egy már rég megholt és egy még élő öregasszonyhoz szerelmes verset! Vén legény! nem ér az vers fabrikálás semmit. . . .

Szerkesztésért felelős:

S z a l a y K á r o l y.

BEKÜLDETETT:

Nyilatkozat. A „Somogy” folyó évi 11-ik számában megjelent. Psik Gyula ügyvéd ur és Both Menyhért ur között főnforgott ügy tekintetében nyilatkozatban az tanusittatik általam is miszerint nevezett urak között a kérdéses ügyben lovgagias elégtételt adatott. Ezen nyilatkozatomat mint a békéltetés és a további eljárásról felvett jegyzőkönyvben foglaltakkal ellenkezőt részemről tévedésnek jobban helytelen kifezésnek jelentem ki. Miután Psik Gyula ügyvéd ur és az ezen ügyben felkértek együttesen kinyilatkoztattuk, hogy az esetet — sajtóbeli sértésről lévén szó — párbajjal orvosolható sértésnek nem tartjuk, Psik Gyula ügyvéd, ur hogy a gyávaság esetleg felmorúlhető vádjá ellen magát igazolja, csak kiáll, de elégtételt kijelentése szerint adni hajlandó nem volt és nem adott. Csondor János ur a nyilatkozathoz hozzá nem járult, névét alá nem írta én azt jóhiszeműleg tettem, nemélvén, hogy az ellen sem Csondor sem Psik Gyula urnak kifogása nem leend — azért sem, mert ezzel az ügyet teljesen mindkét fél érdekeinek megfelelőleg elintézetnek véltem. Kaposvár márczius 13. 1884.

Szebényi Lajos.

Nyilatkozat. Tek. Psik Gyula ur kérésére ezennel kijelentem, miszerint a „Somogy” 11. számában közzétett azon nyilatkozatot, melyben jelentetik, hogy Psik Gyula és Both Menyhért urak közt fenforgott ügy lovgagiasan intéztetett el, alá nem írtam, sem nevem aláírására senkit meg nem hatalmaztam. Kelt Kaposvárott 1884. márcz 13. Csondor János.

Kénytelen voltam ezen nyilatkozatokat közölni, azzal szemben, mely Both Menyhért urral való ügyemben a „Somogy” 11. számában közöltetett, mert én Both Menyhért urnak lovgagias elégtételt nem adtam, de adni nem is szándékoztam mi az ügyre vonatkozó előleges

jegyzőkönyviől kitűnik, hol segédeim erre vonatkozó szándékomat kijelentették Both Menyhért ur segédei előtt, kik azt azzal vették a jegyzőkönyv szerint tudomásul, hogy a kijelentést Both urral is közölni fogják; ugyancsak a jegyzőkönyv bizonyítja azt is hogy Both ur e kijelentésemet tudomásul is vette. De nem is adhattam lovgagias elégtételt, mert Both ur ellenem való fellépését, midőn a „Somogy”-ban Roboz urral való vitám belevártam magát, hogy alkalma legyen Roboz miatt én helyt kötni, tisztességes fellépésnek nem tarthattam: kit pedig ily ügyekben nem az igazság, becsületérzés és a lovgagiaságnak általánosan elfogadott elvei vezetnek, az lovgagias elégtételre számot nem tarthat; azzal kiáll az ember saját reputációjának érdekében, de nem azért, hogy megtisztelje. Ezért nem adtam Both urnak kezét a kiállás után sem. Megjegyzem még, hogy az ügyről felvett jegyzőkönyvekben is hangsúlyozva volt, miként a sajtóbeli esetleges sérelmek megtorlásának eszköze nézetem szerint nem a párbaj, hanem a sajtótörvény, melyben az esküdtszék a párbaj ügyekben is használni szokott becsület bíróságához hasonlóan ítél: mert másként a sajtóbeli vélemény nyilvánítás spadassinok felbérlelével lehetlenné volna téve, annyival inkább is, mivel a spadassinok abbéli minősége jóhiszemű és tisztességes segédek által nem ismerhet. Ezek kijelentését az úgy megvilágítása és az arról forgalomban lévő téves hírek és felfogások helyreigazítása végett szükségesnek tartottam. Kelt Kaposvárott 1884. évi márczius hó 13-án. Psik Gyula.

B r á z a y K á l m á n s ó s b o r s z e s z - h i r d e t é s é t k ü l ö n ö s figyelmébe ajánljuk t. olvasóinknak. Ez a legkisebb gyógyhatású bazai készítmény szembej, fej- és gyomorgörcs, valamint reumatikus bántalmak ellen, mit számtalan elismerő és hála nyilatkozatok bizonyítanak. Kossuth Lajos nagy hazánkja Brázy Kálmánhoz írott levelében sósborsszeszt látereje megerősítőjeként magasztalja. A szenvedők figyelmébe ajánljuk e gyógyhatású szert.

Ügyes kertész azonnal alkalmazást nyerhet. Hol? megmondja a kiadóhivatal.

HIRDETÉSEK.

8277. sz. tkvi. 83.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kaposvári kir. tszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Hegyi István mernyei lakos és a Somogy megyei takarékpénztár végrehajtóknak Kéri Mihály mernyei lakos végrehajtást szenvedt eleni 100 frt és 300 frt tőkekövetelések ugy ezeknek járuléai iránti végrehajtási ügyében a kaposvári kir. tszék területén lévő Mernye községben fekvő a mernyei foglalt A I alatti telki birtokra 274 frtban és 1156/4. hrsz alatti szőlő birtokra 140 frt 60 krban ezennel megállapított kikáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1884. évi május hó 15-ik napján délelőtt 10 órakor Mernye község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikáltási áron alól is eladatni fognak.

Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becserának 10% -át vagyis 27 forint 40 krajcárt és 14 frt 06 krt készpénzben vagy 1881.60 t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8 §-ban kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881.60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénzre a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. Kaposvárott 1884. évi febrár hó 6. A kir. tszék tkvi hatósága.

L ö f f l e r, j e g y z ő. M i s s i t s, e l n ö k.

Magánhirdetések.

Advertisement for Sósborssesz (Sodium Borate) medicine. Includes a circular logo with 'BRÁZAY KÁLMÁN SÓSBORSZESZ Készítménye' and 'BUDAPESTEN Múzeum körút 23 szám.' Text describes the medicine's benefits for various ailments like rheumatism, neuralgia, and general weakness. Price: 30 kr. for a box, 40 kr. for a smaller box. Contact: Kaposváron: Babóchay Kálmán, Agoston György, Pollák Jakab, Lajpczig Antal; Kaposváron: Kohárits K., Verbóczy J. N., Lazits Viktor, Szalay József, Baumgartner F. és fia. Marczaliban: Iszl Nándor, Bogáron: Márton Antal, Csurgón: Fried Albert, Nagy-Atádon: Pászterer Károly.

Kaposvárott, 1884. nyomatott Hagelman Károly könyvnyomdájában.

Fragmentary text on the right edge of the page, including 'Kaposvárott, az előfizetési...', 'Megjeleni...', 'Egész évre...', 'Fél évre...', 'Negyed évre...', 'Egyes...', 'Hag...', 'Könyvkereske...', 'Az...', 'Hosszu ke...', 'meg a magy...', 'várjon minde...', 'től ered.', 'Igy volt...', 'vényvel is, a...', 'hogy keserül...', 'Hosszasan...', 'rövid tárgya...', 'vényt, azon...', 'legfőbb czé...', 'letes felosz...', 'állapot besz...', 'egy határba...', 'ségi földkr...', 'vettetett ki', 'Megkezdte...', 'minden ne...', 'hozza fogta...', 'inkább hala...', 'alaposabbnal...', 'dalma, a ki...', 'vártak, csak...', 'a létező ter...', 'osztását. E...', 'hangok, nem...', 'tek köréből...', 'országos hirl...', 'is nem egys...', 'kifejezést, m...', 'hú szolgák, a...', 'talanoknak...', 'eredetteknek...', 'ség nagy ré...', 'nincs ma sz...', 'dön a keserű...', 'ság még azo...', 'rosszabbat v...', 'felvételek a...', 'űszeg, nem...', 'söt meghá...', 'összeget.', 'A katasztr...', 'mérvü adófe...', 'lehetetlenl...